

СОЈУЗ НА ДРУШТВАТА НА ИСТОРИЧАРИТЕ НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ИСТОРИЈА

100 - ГОДИНИ ВМРО

90 - ГОДИНИ ИЛИНДЕНСКО
ВОСТАНИЕ

ГОД. XXIX

Скопје 1993

Број 1-2

Редакција:

ДАРИНКА ПАЧЕМСКА-ПЕТРЕСКА (Главен и одговорен уредник)
АЛЕКСАНДАР ТРАЈАНОВСКИ
КОСТА АЏИЕВСКИ
ЗОРАН ТОДОРОВСКИ
МЕТОДИЈА МАНОЈЛОВСКИ
МИЛАН СТОЈКОСКИ
МИТКО ПАНОВ (Секретар на Редакцијата)

Уредник на бројот:

ЗОРАН ТОДОРОВСКИ

Издавач:

Сојуз на друштвата на историчарите на Република Македонија

Адреса на Редакцијата:

Сп. "ИСТОРИЈА", Институт за историја - Филозофски факултет-Скопје
Претплатата се уплатува на жиро сметка бр. 40100-678-955 (за списанието "Историја")

Насловна страница:

Бисерка Филипова

Компјутерска обработка:

Издавачко претпријатие "РОБЗ" - Скопје

Печат:

"Стопански печат" - Скопје

Тираж:

1.000 примероци

Печатењето е финансирано од Министерството за наука на Република Македонија

Според мислењето на Министерството за култура на Република Македонија бр.08-95/1427-1427 од 26.09.1996 година, за списанието "Историја" се плаќа повластена даночна стапка.

ИСТОРИЈА

Год. XXIX

Скопје 1993

број 1-2

СОДРЖИНА

СТАТИИ - ПРИЛОЗИ

- д-р Александар ТРАЈАНОВСКИ:** МАКЕДОНИЈА И МАКЕДОНСКАТА РЕВОЛУЦИОНЕРНА ОРГАНИЗАЦИЈА (1890-1904) СПОРЕД ДИПЛОМАТСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА ОД РУСКА ПРОВИНЦИЈА7
- д-р Светозар НАУМОСКИ:** ПРЕДИЛИНДЕНСКИТЕ ВООРУЖЕНИ СУДИРИ ПОМЕЃУ СИЛИТЕ НА МРО И ОСМАНЛИСКАТА ВЛАСТ ВО ОХРИДСКИОТ РЕВОЛУЦИОНЕРЕН РЕОН(1902-1903)23
- д-р Маргарита ПЕШЕВСКА:** ФРАНЦИЈА И МАКЕДОНСКОТО НАЦИОНАЛНО-ОСЛОБОДИТЕЛНО ДВИЖЕЊЕ НЕПОСРЕДНО ПРЕД ИЛИНДЕНСКОТО ВОСТАНИЕ.....33
- м-р Катерина НАУМОСКА:** ГИРИЛОГ КОН ПРАШАЊЕТО ЗА УЧЕСТВО НА АЛБАНЦИТЕ ВО ИЛИНДЕНСКОТО ВОСТАНИЕ.....41
- д-р Ванче СТОЈЧЕВ:** МАСОНСТВОТО И ВМРО МЕЃУ ДВЕТЕ СВЕТСКИ ВОЈНИ47
- д-р Даринка ПЕТРЕСКА:** ДЕЈНОСТА НА ПЕТРЕ ПИРУЗЕ МАЈСКИ ПО ЗАМИНУВАЊЕТО НА ГШ И ЕДИНИЦИТЕ НА НОВМ ОД ДЕБАРЦА ДО ВРАЌАЊЕТО НА ПРВАТА МАКЕДОНСКО-КОСОВСКА УДАРНА БРИГАДА (ДЕКЕМВРИ 1943 - МАЈ 1944 ГОДИНА)61
- Никола ЕДРОВСКИ:** МЕСТОТО НА ШТИП ВО ПРОГРАМСКОТО И ОРГАНИЗАЦИОНО ОБЛИКУВАЊЕ НА ВМРО ВО ПОЧЕТНАТА ФАЗА НА НЕЈЗИНОТО ДЕЈСТВУВАЊЕ (1894-1896)75

МАТЕРИЈАЛИ

- проф. д-р Ленина И. ЖИЛА:** Од историјата на ВМРО (ОБ)89

КУЛТУРНО МИНАТО

- м-р Снежана ФИЛИПОВА:** ОСВРТ НА ПРВИТЕ ЛИКОВНИ ПРЕТСТАВИ НА СРЕДНОВЕКОВНИ ГРАДОВИ И НАСЕЛБИ ВО ЕВРОПА.....99
- м-р Благица ПЕТКОВСКА:** МАКЕДОНСКИОТ ПИСМЕН ЈАЗИК ВО ПРЕРОДБЕНСКИОТ ПЕРИОД И ОБИДИТЕ ЗА НЕГОВО НОРМИРАЊЕ107

НАСТАВА

д-р Снежана АДАМЧЕСКА: НЕКОИ АСПЕКТИ ВО
ОСОЗНАВАЊЕТО НА ИСТОРИСКИТЕ СОДРЖИНИ113

м-р Југослав МИНОСКИ: ИНОВИРАЊЕ НА НАСТАВАТА ПО
ИСТОРИЈА ВО ЗЕМЈИТЕ ВО ТРАНЗИЦИЈА127

ПРИКАЗИ - КРИТИКИ

д-р Благој СТОИЧОВСКИ: Д-р АЛЕКСАНДАР ТРАЈАНОВСКИ,
"СЛОВАТА НА КУЗМАН ШАПКАРЕВ (1830-1884)", ЗАВОД ЗА ЗАШТИТА НА
СПОМЕНИЦИТЕ НА КУЛТУРАТА И НАРОДЕН МУЗЕЈ, ОХРИД, 1993, 154.....143

Светлана ДАВКОВА - ЃОРЃИЕВА: ОДБРАНА ПРЕД ЗАБОРАВОТ,
ВАСИЛ ДРВОШАНОВ, "КАЈЛАРСКИОТ ГОВОР", ИНСТИТУТ ЗА МАКЕДОНСКИ
ЈАЗИК "КРСТЕ МИСИРКОВ" - СКОПЈЕ,
СКОПЈЕ 1993, 173.147

д-р Даринка ПЕТРЕСКА: ДИМИТАР ДИМЕСКИ,
"АФЕРИТЕ ВО БИТОЛСКИОТ ВИЛАЕТ 1895 - 1903",
МАТИЦА МАКЕДОНСКА, СКОПЈЕ, 1993, 139149

CONTENTS

EXTRACTS - SUPPLEMENTS

dc. Aleksandar TRAJANOVSKI: MACEDONIA AND THE MACEDONIAN REVOLUTIONARY ORGANIZATION (1890 - 1904) ACCORDING TO THE DIPLOMATIC DOCUMENTATION OF RUSSIAN ORIGIN.....	7
dc. Svetozar NAUMOSKI: PRE-ILINDENIC ARMED COLLISION BETWEEN NA MRO FORCES AND THE OSMANLY AUTHORITIES IN THE REVOLUTIONARY REGION OF OHRID (1902 - 1903).....	23
dc. Margarita PESEVSKA: France and the Macedonian National Movement immediately before the Ilinden Uprising.....	33
mr. Katerina NAUMOSKA: Addition to the question of the Albanian participation in the Ilinden Uprising.....	41
dc. Vance STOICEV: Freemasons and VMRO between the two World Wars.....	47
dc. Darinka PETRESKA: The activity of Petre Piruze Mayski after the departure of GS and the Debarca NOVМ Units until the return of the I-st Macedonian-Cosovo Striking Brigade	61
Nikola EDROVSKI: The place of Stip in the program and organizational forming of VMRO in the first phase of its activity (1894 - 1894).....	75

MATERIALS

prof. dc. Lenina I. ZILA: From the history of VMRO (OB)	89
--	----

CULTURAL HISTORY

mr. Snezana FILIPOVA: First Art presentations of the middleaged cities and settlements in Europe.....	99
mr. Blagica PETKOVSKA: Macedonian written language in the renesance period and the attempts of its standardization.....	107

LECTURES

dc. Snezana ADAMCESKA: Some aspects in the history contents realization.....113

mr. Jugoslav MINOSKI: Inovation in the history lectures in the countries in transitions.....127

STORIES - CRITICS

dc. Blagoj STOICOVSKI: Dc. Aleksandar Trajanovski, The sermons of Kuzman Sapkarev (1830 - 1884), The Culture Monuments Protection Institute and the National Museum, Ohrid, 1993.....143

Svetlana DAVKOVA - GIORGIEVA: Protection before oblivion, Vasil Drvosanov, "Kajlar's Speech", Macedonian Language Institute "Krstе Misirkov" - Skopje, Skopje, 1993, 173.....147

dc. Darinka PETRESKA: Dimitar Dimeski: The affairs in Bitola vilayet 1895 - 1903, Literary Society of Macedonia, Skopje, 1993, 139.....149